

TEBLİĞ

Gümrük ve Ticaret Bakanlığından:

Gümrük Genel Tebliği (Transit Rejimi) (Seri No: 4)**BİRİNCİ KİTAP**
Genel Hükümler**BİRİNCİ KISIM****Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar****Amaç ve kapsam**

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, basitleştirilmiş usuller kapsamında belirlenecek usul ve esaslar saklı kalmak üzere, eşyanın ortak transit rejimi ve ulusal transit rejimi çerçevesinde taşınmasında uygulanacak gümrük işlemlerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 22/6/2012 tarihli ve 6333 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan 20/5/1987 tarihli Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşme, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 84 ilâ 92 nci maddeleri ve 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinin 212 ilâ 244 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) ATS cihazı: Araç Takip Sistemi mobil ünitesini,
- b) Bakanlık: Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,
- c) Beyan sahibi: Rejim hak sahibi sıfatıyla kendi adına veya doğrudan ya da dolaylı temsil yoluyla rejim hak sahibi hesabına bir transit beyanında bulunan kişiyi,
- ç) Birlik: Avrupa Birliğini,
- d) GRN: Teminat gümrük idaresince kabul edilen kapsamlı teminat mektubu için sistem tarafından verilen teminat referans numarasını,
- e) Kanun: 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununu,
- f) LRN: Transit beyanına ilişkin verilerin hareket gümrük idaresine elektronik ortamda iletilmesi üzerine sistem tarafından verilen yerel referans numarasını,
- g) MRN: Hareket gümrük idaresince kabul işlemi yapılan beyannameye sistem tarafından verilen ana referans numarasını,
- ğ) Sistem: Ortak ve ulusal transit rejimlerine ilişkin işlemlerin yürütüldüğü Yeni Bilgisayarlı Transit Sistemini (NCTS),
- h) Sözleşme: 20/5/1987 tarihli Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşmeyi,
- ı) Topluluk: Avrupa Topluluğunu,
- i) TRB: Transit Refakat Belgesini,
- j) YGM: Yetkilendirilmiş gümrük müşavirini,
- k) Yönetmelik: 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğini, ifade eder.

İKİNCİ KISIM**Teminatlar ve Kefil****Teminatlara ilişkin genel hususlar**

MADDE 4 – (1) Ulusal ve ortak transit rejimlerinde teminat tek bir transit işlemi kapsayan bireysel teminat veya birden fazla işlemi kapsayan kapsamlı teminat şeklinde olabilir. Bireysel ve kapsamlı teminat türleri birlikte kullanılabilir.

(2) Teminat aranmayan haller dışında, transit beyanında teminata ilişkin bir bilgi bulunmadığı veya gerekli teminatın hareket gümrük idaresine sunulmadığı durumlarda beyanname kabul edilmez.

(3) Teminat miktarının yetersiz olduğunun anlaşıldığı hallerde hareket gümrük idaresi doğabilecek gümrük yükümlülüğünün tamamını kapsayan bir teminat verilmeden transit rejimi çerçevesinde eşyayı serbest bırakmaz.

(4) Transit rejimi kapsamında taşınan eşyaya ilişkin gerekli teminatın hesaplanmasında aynı eşyanın serbest dolaşıma girmiş olması durumunda uygulanabilir ithalat vergileri dâhil en yüksek oranlar esas alınarak hesaplanmak suretiyle doğabilecek gümrük vergilerinin tam tutarı dikkate alınır. Bu çerçevede, eşyanın serbest dolaşımında olması,

tercihli tarife veya kota uygulaması dikkate alınmaz. Ayrıca, ortak transit rejimi kapsamı işlemlerde serbest dolaşımda bulunan eşya serbest dolaşımda bulunmayan eşya olarak kabul edilir.

(5) Bakanlık, bireysel teminatın kullanılmasına izin verilmeyeceği durumları belirlemeye yetkilidir.

Teminat gümrük idaresi

MADDE 5 – (1) Teminat gümrük idaresi;

a) Kapsamlı teminat için Gümrükler Genel Müdürlüğü veya yetkilendirildiği durumlarda başvuru sahibinin şirket merkezinin ticaret siciline kayıtlı bulunduğu yerden sorumlu gümrük ve ticaret bölge müdürlüğü,

b) Bireysel teminat için hareket gümrük idaresidir.

(2) Teminat gümrük idaresi, sunulan teminatı kabule, izlemeye ve iptale yetkilidir.

(3) Teminat gümrük idaresine sunulan teminat mektupları, kefilin 14 üncü maddenin birinci ve ikinci fıkrasındaki koşullara uygun olduğunun ve usulüne uygun olarak düzenlendiğinin tespit edilmesini müteakip kabul edilir. Teminat gümrük idaresi, teminat mektubunun bir fotokopisini saklar ve teminat mektubunun aslını ilgili Gümrük Saymanlık Müdürlüğüne gönderir.

(4) Teminat gümrük idaresi, teminatın iptali durumunda, iptalin hangi tarihten itibaren geçerli olacağını gecikmeksizin sisteme kaydeder ve gerektiğinde ilgili gümrük idarelerine bildirir.

(5) İptalin geçerli olduğu tarihten itibaren, teminat gümrük idaresince, ilgili teminatın kullanıldığı tüm transit işlemlerinin ibra edildiği tespit edilmediği sürece, teminat mektubu iade edilmez.

Teminat sertifikası ve belgeler

MADDE 6 – (1) Transit işlemlerinde;

a) Bireysel teminat mektubu ek-1 ve ek-2'de,

b) Kapsamlı teminat mektubu ek-3 ve ek-4'te,

c) Kapsamlı teminat sertifikası ek-5 ve ek-6'da,

ç) Teminattan vazgeçme sertifikası ek-7 ve ek-8'de,

yer alan örneğe uygun olur.

(2) Teminat gümrük idaresi, kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme izninde öngörülen yükümlülük, kısıtlama veya ayrıcalıkları sertifikaların "özel gözlemler" kutusuna aşağıda belirtilen şekilde yazarak tasdik eder:

a) "Sadece ... hareket gümrük idaresinde geçerli",

b) "Sadece Fasil ... eşyası için geçerli",

c) "Tarife pozisyonu ve eşya kıymeti beyanı zorunluluğu".

(3) Kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme sertifikalarının basımından Bakanlık sorumludur.

Bireysel teminat

MADDE 7 – (1) Bireysel teminat;

a) Tedavülde olan nakit Türk Lirası, işlem tarihinde T.C. Merkez Bankası tarafından ilan edilecek değerleri üzerinden kabul edilen hazine tahvil ve bonoları ve T.C. Merkez Bankası tarafından kabul edilen ve bu Bankanın belirlediği döviz kuru üzerinden hesaplanan dövizler,

b) Ortak transit işlemlerinde ek-1'de; ulusal transit işlemlerinde ise ek-2'de yer alan teminat mektubu, şeklinde olabilir.

Kapsamlı teminat izin başvurusu ve iznin verilmesi

MADDE 8 – (1) Yönetmeliğin 230 uncu maddesinde belirtilen genel koşulları sağlayan ve kapsamlı teminat izni için başvuran kişi, ek-9'da yer alan başvuru formu ile birlikte Yönetmeliğin 232 nci maddesinde belirtilen bilgi ve belgelere ilave olarak, başvurusunda;

a) Talep edilen referans tutara,

b) Kağıt usulde işlem yapıldığında kapsamlı teminatın kanıtı olarak kullanılmak üzere, talep edilen TC31-Kapsamlı Teminat Sertifikası adedine, ilişkin bilgilere yer verir.

(2) İzin makamı, başvuru sahibinin kapsamlı teminat iznine ilişkin koşulları yerine getirip getirmediğini kontrol eder. Yapılan değerlendirme sonucunda iznin verilmesinin uygun bulunup bulunmadığı başvuru sahibine bildirilir.

(3) İzin verilmesinin uygun bulunması halinde, teminat gümrük idaresince referans tutarın belirlenmesinde başvuru sahibince talep edilen tutar dikkate alınır.

Kapsamlı teminat mektubu ve sertifikaya ilişkin işlemler

MADDE 9 – (1) Kapsamlı teminat izin başvurusunun teminat gümrük idaresince kabul edildiğinin izin sahibine bildirilmesini müteakip en geç üç ay içerisinde, referans tutar üzerinden hesaplanan teminat tutarını kapsayan ve ortak transit işlemlerinde ek-3, ulusal transit işlemlerinde ise ek-4'te yer alan örneğe uygun teminat mektubu, banka teyit yazısı ve imza sahiplerine ait imza sirküleri ile birlikte doğrudan kefil tarafından teminat gümrük idaresine sunulur. Söz konusu sürenin geçirilmesi durumunda teminat gümrük idaresi başvuru belgelerinin yenilenmesini isteyebilir.

(2) Birinci fıkraya uyarınca teminat gümrük idaresine sunulan teminat mektubunun usulüne uygun olarak düzenlendiğinin tespit edilmesini müteakip teminat gümrük idaresince, ek-10'a uygun olarak düzenlenen izin belgesi ile birlikte, teminatın sisteme tanımlanması üzerine her bir teminat mektubu için sistem tarafından üretilen teminat

referans numarasını (GRN) da içeren ek-5 ve ek-6'da yer alan sertifikalardan uygun olanı rejim hak sahibine iletilir (Birinci Düzey Kapsamlı Teminat Kullanıcısı).

(3) GRN'ler sisteme teminat mektubunun teminat gümrük idaresince kabulü tarihinden itibaren iki yıl geçerli olacak şekilde tanımlanır ve bu kapsamda düzenlenen sertifikaların geçerlilik süresi iki yıldır.

(4) Sistemde tanımlı GRN'lerin ve sertifikaların geçerlilik süresinin uzatılması için, geçerlilik süresinin dolmasından en geç bir ay önce ilgili sertifika aslı ile birlikte teminat gümrük idaresine yazılı olarak başvurulur.

(5) Teminat mektubunun teminat gümrük idaresince kabulü tarihinden itibaren 6 ay geçmedikçe söz konusu teminat mektubunun iadesi talep edilemez.

Referans tutar ve kapsamlı teminat tutarı

MADDE 10 – (1) Kapsamlı teminat tutarı, kapsamlı teminat izni çerçevesinde izin sahibince teminat gümrük idaresine sunulan tutardır.

(2) Referans tutar, izin sahibinin kapsamlı teminat sisteminden faydalanmasını teminen teminat gümrük idaresince onaylanan ve sisteme tanımlanan tutardır.

(3) Herhangi bir indirim veya vazgeçme uygulaması söz konusu olmadığında, kapsamlı teminat tutarı referans tutara eşittir.

(4) Kapsamlı teminat izni çerçevesinde, ortak transit işlemlerinde ek-3, ulusal transit işlemlerinde ise ek-4'te yer alan ve teminat gümrük idaresine sunulan her teminat mektubu karşılığında bir referans tutar belirlenir.

Kapsamlı teminatta indirim ve teminattan vazgeçme

MADDE 11 – (1) Yönetmeliğin 230 uncu maddesinde belirtilen genel koşulları sağlayan ve kapsamlı teminatta indirim veya teminattan vazgeçme izni için başvuran kişi, Ek-9'da yer alan başvuru formu ile birlikte Yönetmeliğin 232 nci maddesinde belirtilen bilgi ve belgelere ilave olarak;

a) Kapsamlı teminatta indirim veya teminattan vazgeçme için bu maddede yer alan ek koşullara,

b) Teminattan vazgeçme izni için kağıt usulde işlem yapıldığında kullanılmak üzere talep edilen TC33-Teminattan Vazgeçme Sertifikası adedine, ilişkin bilgi ve belgeleri sunar.

(2) Kapsamlı teminatta indirim ve teminattan vazgeçme başvuruları en az 2 milyon TL tutarındaki kapsamlı teminat mektupları için yapılır. İzin sahibine ait, teminat gümrük idaresince kabul edilerek sisteme tanımlanmış birden fazla teminat mektubu bulunması durumunda, hangisi için talepte bulunulduğu başvuruda belirtilir.

(3) Kapsamlı teminatta indirim ve teminattan vazgeçme başvurusunda aşağıdaki ortak koşullar aranır:

a) Başvurunun kayda alındığı tarih itibarıyla, son 1 ay içerisinde tescil edilmiş beyannameler hariç olmak üzere, başvuruya konu GRN kapsamında tescil edilen ve nihai statüye getirilmemiş beyanname sayısının, toplam beyanname sayısının %1'ini ve her durumda 200 adeti aşmaması,

b) Başvurunun kayda alındığı tarihten önceki üç yıl esas alınmak suretiyle, ek-11'e uygun olarak yeminli mali müşavir tarafından düzenlenen raporda, başvuru sahibinin genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine uygun bir muhasebe sistemine ve şirket büyüklüğüne uygun bir idari örgütlenmeye sahip olduğunun, mali yapısının sağlam olduğunun, yükümlülüklerini karşılayacak yeterli mali kaynağa sahip olduğunun ve referans tutar ile kapsamlı teminat tutarı arasındaki farkı karşılayacak kadar öz kaynağının bulunduğu gösterilmesi.

(4) İzin sahibinin (Birinci Düzey Kapsamlı Teminat Kullanıcısı) başvurusu üzerine, başvurunun kayda alındığı tarih itibarıyla, üçüncü fıkrada sayılan koşullara ek olarak;

a) Başvuruya konu GRN'nin en az bir yıldır sisteme tanımlı olması,

b) Son bir yıl içerisinde başvuruya konu GRN kapsamında en az 1000 transit beyanı ile taşıma yapılmış olması,

c) Son bir yıl içinde işlem gören beyanname sayısının % 1'ini aşan sayıda, Kanunun 235 inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca ceza uygulanmamış olması,

ç) Son bir yıl içinde işlem gören beyanname sayısının % 4'ünü aşan sayıda, birinci fıkrası hariç Kanunun 241 inci maddesi uyarınca usulsüzlük cezası uygulanmamış olması,

koşullarının birlikte sağlanması durumunda, teminat mektubuna ilişkin kefil tarafından düzenlenen ek-12'de yer alan zeyilnamenin teminat gümrük idaresince kabul edilmesini müteakip kapsamlı teminat tutarı referans tutarın %50'sine eşit olacak şekilde referans tutar artırılır (Referans tutar, kapsamlı teminat tutarının 2 katı olacak şekilde sisteme tanımlanır) (İkinci Düzey Kapsamlı Teminat Kullanıcısı).

(5) Dördüncü fıkra kapsamında indirimden yararlanan izin sahibinin (İkinci Düzey Kapsamlı Teminat Kullanıcısı) başvurusu üzerine, başvurunun kayda alındığı tarih itibarıyla üçüncü fıkrada sayılan koşullara ek olarak,

a) Başvuruya konu GRN'nin en az iki yıldır İkinci Düzey Kapsamlı Teminat Kullanıcısı olarak kullanılıyor olması,

b) Son bir yıl içerisinde başvuruya konu GRN kapsamında en az 2000 transit beyanı ile taşıma yapılmış olması,

c) Son bir yıl içinde işlem gören beyanname sayısının % 0,75'ini aşan sayıda, Kanunun 235 inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca ceza uygulanmamış olması,

ç) Son bir yıl içinde işlem gören beyanname sayısının % 3'ünü aşan sayıda, birinci fıkrası hariç Kanunun 241 inci maddesi uyarınca usulsüzlük cezası uygulanmamış olması,

koşullarının birlikte sağlanması durumunda, teminat mektubuna ilişkin kefil tarafından düzenlenen ek-12'de yer alan zeyilnamenin teminat gümrük idaresince kabul edilmesini müteakip kapsamlı teminat tutarı referans tutarın %30'una eşit olacak şekilde referans tutar artırılır (Referans tutar, kapsamlı teminat tutarının 3,33 katı olacak şekilde sisteme tanımlanır) (Üçüncü Düzey Kapsamlı Teminat Kullanıcısı).

(6) Beşinci fıkra kapsamında indirimden yararlanan izin sahibinin (Üçüncü Düzey Kapsamlı Teminat Kullanıcısı) başvurusu üzerine, başvurunun kayda alındığı tarih itibarıyla, üçüncü fıkrada sayılan koşullara ek olarak,

a) Başvuruya konu GRN'nin en az üç yıldır Üçüncü Düzey Kapsamlı Teminat Kullanıcısı olarak kullanılıyor olması,

b) Son bir yıl içerisinde başvuruya konu GRN kapsamında en az 4000 transit beyanı ile taşıma yapılmış olması,

c) Son bir yıl içinde işlem gören beyanname sayısının % 0,5'ini aşan sayıda, Kanunun 235 inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca ceza uygulanmamış olması,

ç) Son bir yıl içinde işlem gören beyanname sayısının % 2'sini aşan sayıda, birinci fıkrası hariç Kanunun 241 inci maddesi uyarınca usulsüzlük cezası uygulanmamış olması,

d) İzin sahibinin, ortak transit işlemleri için Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nca düzenlenmiş C2 veya L2 türü yetki belgelerinden birine, ulusal transit işlemleri için ise söz konusu Bakanlıkça düzenlenmiş C2, K veya L türü yetki belgelerinden birine sahip olması,

e) (d) bendine konu belgeler kapsamında özmal olarak, en az 100 adet çekicinin ve toplamda en az 200 taşıtın kayıtlı olması,

f) Transit rejimi kapsamında yapılan taşımalarda, taşıtların uydu üzerinden takibine imkan veren elektronik sistem kullanıldığının ilgili belgelerle tevsik edilmesi,

g) İzin sahibinin, Avrupa Akreditasyon Birliğinin karşılıklı tanıma anlaşmalarına imza atmış akreditasyon kurumları tarafından akredite edilmiş uygunluk değerlendirme kuruluşlarınca düzenlenen ve akreditasyon kurumunun markasını taşıyan güncel ISO 9001 ve ISO 27001 sertifikalarına sahip olması,

ğ) Başvurunun kayda alındığı tarihten önceki üç yıl esas alınmak suretiyle, ek-11'e uygun olarak yeminli mali müşavir tarafından düzenlenen raporda, başvuru sahibinin, referans tutarın beş katını karşılayacak kadar öz kaynağının bulunduğu, son üç yılda cari oranın 1,1'in altına düşmemesi kaydıyla son üç yıllık cari oran ortalamasının asgari 1,4 olduğunun ve özvarlık/pasif oranı ortalamasının asgari 0,5 olduğunun gösterilmesi,

h) İzin sahibinin, son üç yıl içerisinde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun uyarınca takibata uğramadığına ve en az 5 yıldır kurumlar vergisi mükellefi olduğuna ilişkin vergi dairesinden alınacak belgenin bulunması,

koşullarının birlikte sağlanması durumunda anılan GRN için sistemde tanımlı olan tutara kadar teminattan vazgeçme tanınır (Dördüncü Düzey Kapsamlı Teminat Kullanıcısı). İzin sahibine ait tüm GRN'ler esas alındığında, teminattan toplamda vazgeçilecek miktar, firmanın ödenmiş sermayesinin beşte birinden fazla olamaz.

(7) İzin makamınca, kapsamlı teminatta indirim veya teminattan vazgeçme iznine ilişkin koşulların sağlanmadığının tespit edilmesi halinde iznin verilmesinin uygun bulunmadığı başvuru sahibine bildirilir.

(8) Teminattan vazgeçme izninin verilmesi durumunda, Ek-10'a uygun olarak düzenlenen izin belgesi ile birlikte Ek-7 ve Ek-8'de yer alan sertifikalardan uygun olanı rejim hak sahibine iletilir. Rejim hak sahibinin, beşinci fıkra uyarınca ilgili GRN için sistemde tanımlanmış olan tutardan yararlandırılmasına devam edilerek ilgili teminat mektubu 13 üncü madde hükümleri çerçevesinde iade edilir.

Kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme izninin yeniden değerlendirilmesi ve iptali

MADDE 12 – (1) Yönetmeliğin 234 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında sayılan durumlardan birinin gerçekleşmesi halinde, kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme izni, durumun niteliğine göre, izin makamı tarafından yeniden değerlendirilebilir, düzeltilebilir, izin makamınca belirlenecek süre boyunca askıya alınabilir ya da iptal edilebilir. Yapılan değerlendirme ve işlem sonucu izin sahibine bildirilir ve sisteme de gerekli kayıt yapılır.

(2) İzin iptali veya düzeltilmesine yönelik işlemin yürürlük tarihi, izin sahibine bildirilir. Bununla birlikte, izin sahibinin haklı gerekçeleri söz konusu olduğunda izin makamı, iptal veya düzeltmenin yürürlüğe giriş tarihini erteleyebilir.

(3) İzin makamı, birinci fıkra kapsamında kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme izninin yeniden değerlendirilmesinde;

a) İzin sahibinin güvenilirliğini,

b) Devam eden araştırma usullerinin sayısını,

c) İbra edilmeyen transit rejimleri ile ilgili kefile gönderilen bildirimlerin sayısını,

ç) İzin sahibinin, gümrük mevzuatı ile ilgili diğer yükümlülüklere uyma ve ödemelerini yerine getirme durumunu,

dikkate alır. Bu çerçevede izin sahibinden kayıtlarını sunması istenebilir.

(4) Kapsamlı teminat sertifikalarının süre uzatımı veya değiştirilmesi gerektiği durumlarda iznin verilebilmesi için gerekli şartların geçerliliği teminat gümrük idaresince gözden geçirilebilir. Kapsamlı teminat izni, kapsamlı teminatta indirim veya teminattan vazgeçme için gerekli koşulların kaybedildiğinin anlaşılması durumunda, izin

sahibine şartları yeniden sağlayabilmesi için 30 gün süre verilir. Bu süre içerisinde iznin aynı şekilde devam ettirilebilmesi için gerekli şartların sağlanamaması durumunda, duruma göre; izin sahibinin şartları sağlanabilen uygulamadan yararlandırılmasına devam edilir, izin makamınca belirlenecek süre boyunca izin askıya alınabilir veya iptal edilebilir.

Kapsamlı teminat mektuplarının iadesi

MADDE 13 – (1) Ulusal transit rejiminde kapsamlı teminattan yararlanmak için verilmiş bir teminat mektubu, izin sahibinin başvurusu üzerine, aşağıdaki koşulların birlikte gerçekleşmesi halinde iade edilir:

- a) Teminat mektubu kapsamında işlem yapılan tüm transit beyannamelerinin nihai statüye getirilmiş olması,
- b) Teminat mektubu kapsamında işlem yapılan transit beyannamelerine ilişkin olarak tahsil edilmesi gereken gümrük vergileri ve diğer yükler ile gecikme faizi ve gecikme zammı bulunmaması,
- c) İlgili kapsamlı teminat sertifikalarının teminat gümrük idaresine iade edilmesi.

(2) Ortak transit rejimi kapsamında sisteme tanımlı bir teminat mektubunun iade edilebilmesi için birinci fıkradaki koşullara ilave olarak, ilgili GRN'nin sistemde kullanıma kapatıldığı tarihten itibaren 10 ay geçmiş olması gerekir. İlgili GRN kapsamında bir gümrük yükümlülüğünün doğduğu veya ödenmesi gereken ya da gerekebilecek gümrük vergileri ve diğer yüklerin bulunduğu yönünde usulüne uygun olarak kefile bir bildirim yapılmış olması durumunda, teminat gümrük idaresince teminat mektubunun iade edilmesi kefilin yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.

(3) 11 inci maddenin sekizinci fıkrası uyarınca teminattan vazgeçme izninin verilmesini müteakip teminat mektubunun iade edilebilmesi için, iznin verildiği tarihten önce teminat mektubu kapsamında tescil edilmiş olan tüm transit beyannamelerinin nihai statüye getirilmiş olması ve birinci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde belirtilen koşulların sağlanması gerekir. Ortak transit rejimi kapsamında sisteme tanımlı bir teminat mektubunun iade edilebilmesi için, ayrıca iznin verildiği tarihten itibaren 10 ay geçmiş olması gerekir.

Kefil

MADDE 14 – (1) Kefil, Türkiye'de yerleşik, teminat mektubu vermeye yetkili banka ve finans kuruluşları olabilir.

(2) Kefil ve rejim hak sahibi aynı kişi olamaz. Kefil ve rejim hak sahibi arasında ana firma bağlı firma ilişkisi varsa, bağlı firmanın, ana firmadan ayrı bir tüzel kişiliği olmalıdır.

(3) Kefilin yükümlülüğü, taahhüdünün teminat gümrük idaresince kabul edilmesine dayanır ve hareket gümrük idaresinin eşyayı bu teminat kapsamında serbest bıraktığı tarihte başlar. Kefilin yükümlülüğü, teminat mektubunda belirtilen maksimum tutarla sınırlıdır ve para cezalarını kapsamaz.

(4) Kefil ortak transit rejimi işlemlerinde kullanılacak bir teminat verecek ise ortak transit işlemine dahil olan her akit tarafta, akit taraflardan bir tanesi Topluluk ise her bir Topluluk üyesi devlette bir hizmet adresi veya bir acenta görevlendirir.

(5) Kefil tarafından verilen teminat, sonradan kontrolleri müteakiben ödenebilir gümrük vergileri ve diğer yükleri de kapsar.

(6) Bir teminat mektubu kapsamında gümrük yükümlülüğünün doğduğu veya ödenmesi gereken ya da gerekebilecek gümrük vergileri ve diğer yüklerin bulunduğu yönünde kefile bir bildirimde bulunulmuş olması durumunda, kefil tarafından söz konusu bildirim alınmasından itibaren en geç on gün içerisinde teminat gümrük idaresine bilgi verilir. Kefil tarafından bu kapsamda herhangi bir ödeme yapılması halinde de, ödeme tarihinden itibaren en geç on gün içerisinde teminat gümrük idaresine bilgi verilmesi gerekir.

(7) Kefil tarafından bir teminat mektubu kapsamında ödeme yapılmış olması halinde, kefil tarafından teminat gümrük idaresine yapılacak bildirim ve kefilin talebine istinaden, izin sahibi kapsamlı teminat sisteminden sistemde tanımlı referans tutara kadar yararlandırılmaya devam edilir ya da 15 inci madde çerçevesinde kefilin taahhüdü iptal edilir.

Kefilin taahhüdünün iptali

MADDE 15 – (1) Teminat gümrük idaresi, kefilin taahhüdünü, teminat mektubunun düzenlendiği sıradaki koşullar artık yerine getirilemiyorsa iptal eder.

(2) Kefil, taahhüdünün iptal edilmesini teminat gümrük idaresinden talep edebilir. Bu durumda, teminat gümrük idaresince, rejim hak sahibinden ilgili sertifikaların derhal iade edilmesi istenir. Sertifikaların teminat gümrük idaresine iade edilmiş olması koşuluyla, kefile ve rejim hak sahibine taahhüdün iptalinin hangi tarihten itibaren geçerli olacağı bildirilir. Ayrıca, iptal işleminin yürürlük tarihi teminat gümrük idaresi tarafından sisteme girilir.

(3) İptalin geçerli olduğu tarihten itibaren, teminat gümrük idaresince, bu kapsamda gerçekleştirilen tüm transit işlemlerinin ibra edildiği tespit edilmediği sürece teminat mektubu iade edilmez. Tüm transit işlemlerinin ibra edilmesi durumunda ise 13 üncü maddeye göre işlem yapılır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Eşyanın Gümrük Statüsü ve Beyan

Eşyanın gümrük statüsü

MADDE 16 – (1) Ortak transit rejiminde eşyanın gümrük statüsü ve uygulanacak rejim aşağıdaki şekilde belirlenir:

a) Tamamen Topluluk Gümrük Bölgesinde elde edilen eşya, Topluluk Gümrük Bölgesinin parçası olmayan bir ülkeden veya topraktan ithal edilen ve Toplulukta serbest dolaşıma sokulan eşya ya da Topluluk Gümrük Bölgesinin parçası olmayan bir ülkeden veya topraktan ithal edilerek Toplulukta serbest dolaşıma sokulmuş eşyadan veya bu eşya ile tamamen Topluluk Gümrük Bölgesi içinde elde edilen eşyadan birlikte elde edilen ve üretilen eşya, “birlik eşyası” statüsünde olup, T2 rejimi kapsamında taşınır.

b) Tamamen Topluluk Gümrük Bölgesinde elde edilmeyen eşya ya da Topluluk Gümrük Bölgesinin parçası olmayan bir ülke veya topraktan ithal edilen ve serbest dolaşıma sokulmamış olan eşya, “birlik dışı eşya” statüsünde olup T1 rejimi kapsamında taşınır.

c) Türkiye’de serbest dolaşımda bulunan ihracat eşyası ile birlik eşyası statüsünde olmayan serbest dolaşımda bulunmayan (geçici depolama yeri, antrepo ya da serbest bölgede bulunan) eşya, Sözleşmeye akit taraflara T1 rejimi kapsamında taşınır.

ç) T2 rejimi kapsamında Türkiye’ye getirilen ve bu rejim kapsamında yeniden ihraç edilecek eşya, ayniyeti ve durumunda hiçbir değişiklik olmamasını sağlamak amacıyla gümrük gözetimi altında tutulur. Bu eşyanın transit veya antrepo rejimi dışında bir gümrük rejimine tabi tutulduktan sonra yeniden ihracı halinde T2 rejimi uygulanmaz. Ancak bu hüküm, sergi, fuar veya benzeri kamuya açık bir etkinlikte gösterilmek üzere geçici ithali yapılan ve ilk durumunda muhafaza edilmesi veya sevkiyatın bölünmesi için gerekli olanın dışında hiç bir işlem görmemiş eşyaya uygulanmaz.

d) (ç) bendinde belirtilen eşyanın antrepo rejimi kapsamında depolandıktan sonra yeniden ihracı halinde T2 rejimi, ancak aşağıdaki şartlarla uygulanabilir:

1) Eşyanın beş yıldan fazla bir süre antrepoda kalmamış olması (Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 1’den 24’e kadar olan Fasılları kapsamına giren eşya için bu süre altı ayla sınırlıdır),

2) Eşyanın özel yerlerde depolanmış olması ve ilk durumunda muhafaza edilmesi veya sevkiyatın kap değiştirilmeden bölünmesi için gerekli olanın dışında hiç bir işlem görmemiş olması,

3) Her türlü işlemin gümrük gözetimi altında gerçekleştirilmiş olması.

(2) Ulusal transit rejiminde eşyanın statüsü, Kanununun 3 üncü maddesinde belirtilen gümrük statüsü tanımlı çerçevesinde değerlendirilir ve eşya her durumda TR rejimi kapsamında taşınır.

Beyan

MADDE 17 – (1) Transit beyanı Türkçe olarak yapılır ve ilgili hareket gümrük idaresine sistem üzerinden gönderilir [DEC_DAT (IE015)]. Gönderilen transit beyanı hareket gümrük idaresi tarafından alındığında, sistem tarafından bir yerel referans numarası (LRN) tahsis edilir. Beyan, bu durumda hareket gümrük idaresine sunulmuş kabul edilir.

(2) Transit beyanı, beyan sahibi tarafından elektronik imza veya ıslak imza ile imzalanır. Transit beyanının elektronik imza ile imzalanması halinde ayrıca ıslak imza aranmaz.

(3) Transit beyanında 1 no.lu kutunun üçüncü alt bölümüne ortak transit rejimi için duruma uygun ‘T1’ veya ‘T2’ sembolü yazılır. Sevkiyatın T1 rejimi kapsamında taşınması gereken eşya ile T2 rejimi kapsamında taşınması gereken eşyayı içermesi durumunda, 1 no.lu kutunun üçüncü alt bölümüne “T-” sembolü yazılır ve her bir eşya kalemi için “T1” veya “T2” sembolü belirtilir.

(4) Ulusal transit rejiminde transit beyanının 1 no.lu kutunun üçüncü alt bölümüne (eşya serbest dolaşımda olsun veya olmasın) TR sembolü yazılır.

(5) Taşınan eşyanın birlikte sevk edilmesi koşuluyla aşağıdakiler tek bir taşıma aracı olarak kabul edilir:

a) Römork(lar)ı veya yarı römork(lar)ı ile birlikte bir karayolu taşıtı,

b) Demiryolu yolcu veya yük vagonları dizisi,

c) Tek bir zincir oluşturan gemiler,

ç) Tek bir taşıma aracına yüklenmiş konteynerler.

(6) Her bir transit beyanı, yalnız bir hareket gümrük idaresinden bir varış gümrük idaresine yapılacak taşıma için tek bir taşıma aracına yüklenen eşyayı kapsar. Bir taşıma aracına birden fazla hareket gümrük idaresinde eşya yüklenmesi durumunda, her bir hareket gümrük idaresinde bu idarede yüklenen eşyayı kapsayacak şekilde transit beyanında bulunulur. Bir taşıma aracında farklı varış gümrük idarelerine gönderilecek eşya bulunması halinde de her bir varış gümrük idaresi için ayrı transit beyanı verilir.

(7) Bir sevkiyatın iki veya daha fazla taşıma aracına bölünmesi halinde eşyanın tamamı aynı hareket ve varış gümrük idareleri arasında taşınsa bile her bir taşıma aracı için ayrı transit beyanı verilir.

(8) Türkiye Gümrük Bölgesi’ndeki bir hareket gümrük idaresinden başlayacak taşımaya ilişkin transit beyanında, 33 no.lu kutuya eşyanın asgari tarife alt pozisyonunun yazılması zorunludur. Bakanlık, taşımanın niteliğine ve eşyanın cinsine göre Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu’nun ve eşyanın kıymetinin transit beyanında beyan edilmesi gereken durumları belirlemeye yetkilidir.

(9) Ulusal transit rejimi kapsamında düzenlenecek transit beyanı için “taşıyıcı” bilgisine ilişkin kutunun doldurulması zorunludur.

Transit beyanına eklenmesi gereken belgeler

MADDE 18 – (1) Beyanın kabulü için hareket gümrük idaresine aşağıdaki belgeler sunulur:

- a) LRN bilgisini içeren transit refakat belgesi çıktısı,
- b) Fatura,
- c) Taşıma belgesi,
- ç) İlgili mevzuatına göre gereken diğer belgeler.

(2) Transitinde teminat aranmayan eşyanın transit rejimi kapsamında sevki durumunda fatura ibrazı zorunlu değildir.

(3) Serbest dolaşımda olmayan eşyanın transit rejimi çerçevesinde serbest bölgeden çıkışında ibraz edilecek konsinye faturalar, gümrük idaresince kabul edilir. Kesin satışı müteakip fatura ibrazı ile ilgili işlemler serbest bölgeler mevzuatına tabidir.

İKİNCİ KİTAP

İşlemler

BİRİNCİ KISIM

Hareket Gümrük İdaresinde Yapılacak İşlemler

Transit beyanının sunulması

MADDE 19 – (1) 17 nci maddeye uygun şekilde doldurulan transit beyanı sistem üzerinden sunulur.

(2) Verileri sistem üzerinden gönderilerek yerel referans numarası (LRN) almış transit beyanlarının [DEC_DAT (IE015)] kabul işlemlerinin yapılması için yirmi gün içinde hareket gümrük idaresine başvurulmaması durumunda sistem tarafından ya da ilgili gümrük idaresince beyanlar reddedilir [DEC_REJ (IE016)]. Bu durumdaki transit beyanları da dâhil olmak üzere, hareket gümrük idaresince kabul işlemi yapılmayan transit beyanlarının geri çevrilmesi durumunda Kanunun 241 inci maddesi uyarınca işlem yapılmaz.

Transit beyanının kabul edilmesi

MADDE 20 – (1) Hareket gümrük idaresi, transit beyanını, gerekli tüm bilgileri içermesi, 18 inci madde uyarınca gerekli tüm belgelerin beyana eşlik etmesi ve beyana konu eşyanın gümrük idaresine sunulmuş olması durumunda kabul eder. Hareket gümrük idaresince söz konusu şartları taşımadığı anlaşılan beyanlar reddedilir [DEC_REJ (IE016)]. Ayrıca, yürürlükteki mevzuat uyarınca yerine getirilmesi gereken yükümlülüklerin yerine getirilmemesi ya da eşyanın transitinin mümkün olmaması durumlarında da hareket gümrük idaresince beyan reddedilebilir.

(2) Transit beyanı kabul edildiğinde, sistem bir ana referans numarası (MRN) oluşturur ve beyanın kabul edildiği MRN ile birlikte rejim hak sahibine sistem üzerinden bildirilir [MRN_ALL (IE028)].

Transit beyanında düzeltme

MADDE 21 – (1) Gümrük idaresince kabul işlemi yapılan kadar beyan sahibi tarafından beyannamede düzeltme yapılabilir.

(2) Rejim hak sahibi veya temsilcisinin yazılı talebi üzerine beyanın kabulünden eşyanın serbest bırakılmasına kadar başka bir eşyanın beyanı sonucunu doğurmamak kaydıyla, eşyanın cins, nevi ve niteliği ile marka ve numaraları dışında bir veya daha fazla bilginin düzeltilmesine izin verilir. Ancak;

- a) Eşyanın muayene edileceğinin bildirilmesi,
 - b) Beyana ilişkin bilgilerin yanlış olduğunun tespit edilmiş olması,
 - c) Eşyanın serbest bırakılmış olması,
- hallerinde düzeltme yapılmasına izin verilmez.

(3) Ulusal transit rejiminde, transit beyanının önceki beyana ilişkin bilgilerinin düzeltilmesine yönelik talep olması halinde eşya serbest bırakılmış olsa dahi gümrük idare amirinin onayı ile düzeltme yapılabilir.

Transit beyanının iptali

MADDE 22 – (1) Gümrük idaresince kabul edilmiş transit beyanı, eşyanın serbest bırakılmamış olması koşuluyla rejim hak sahibinin talebi üzerine [DEC_CAN (IE014)] hareket gümrük idaresi tarafından iptal edilebilir. İptal işlemi ile birlikte rejim hak sahibine hareket gümrük idaresi tarafından sistem üzerinden bilgi verilir [CAN_DEC (IE009)].

(2) Beyanın kontrolü sonucunda, Sözleşme, Kanun ve ilgili diğer mevzuat hükümleri uyarınca, transit rejiminin yanlış uygulanması sonucunu doğuracak nitelikteki aykırılıkların tespiti halinde hareket gümrük idaresi rejim hak sahibine eşyanın serbest bırakılmayacağını bildirir [REL_NOT (IE051)] ve buna ilişkin tespitini sisteme kaydeder.

(3) Transit beyanı, sistem tarafından serbest bırakılmakla birlikte eşyanın halen gümrük idaresinin gözetim ve denetiminde bulunması kaydıyla, hareket gümrük idaresince zorunlu görülen durumlarda iptal edilebilir.

(4) Yönetmeliğin 584 üncü maddesi kapsamında usulsüzlük cezasını gerektirir bir iptal işleminin söz konusu olması halinde, ilgili madde hükmü uygulanarak gerekli işlemler yapılır.

(5) Hareket gümrük idaresinde, 21 inci madde ile bu maddenin bir ilâ üçüncü fıkraları çerçevesinde beyannameyle yapılan düzeltme, iptal ve diğer işlemler, tespit niteliğine göre, Kanunun veya 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun cezai hükümlerinin uygulanmasına engel teşkil etmez.

Teminat işlemleri

MADDE 23 – (1) Hareket gümrük idaresince, eşyaya ilişkin olarak tahakkuk edebilecek gümrük vergilerinin tahsilinin sağlanması amacıyla yapılan kontroller çerçevesinde, teminat tutarının yeterliliği ile teminatın varlığı ve geçerliliği kontrol edilerek uygun bulunması halinde sistem üzerinden teminat onaylanır [GUA_USE (IE203)]. Teminatın yeterli veya uygun bulunmaması halinde (GUA_INV - Garanti geçersiz) beyan sahibince bir defa ile sınırlı olmak üzere teminat bilgilerinde güncelleme yapılarak beyanın kontrolü için hareket gümrük idaresine gönderilir.

(2) Hareket gümrük idaresi, farklı teminat türlerinin birlikte kullanılması durumunda her teminat türünün transit beyanının 52 no.lu kutusuna kaydedilip edilmediğini kontrol eder.

(3) Hareket gümrük idaresi, teminatın nakit olarak verilmesi halinde, rejim hak sahibine geri ödemenin nasıl yapılmasını istediğini sorar. Rejim hak sahibinin para transferini tercih etmesi durumunda hareket gümrük idaresi, banka hesap bilgilerini alır ve rejim hak sahibine transfer masraflarını üstlenmesi gerekeceğini hatırlatır.

(4) Hareket gümrük idaresine bireysel teminat mektubu sunulduğunda, hareket gümrük idaresi teminat mektubunun ve Saymanlıkça verilen alındı belgesinin birer fotokopisini saklar.

Zorunlu güzergâh

MADDE 24 – (1) Kaçakçılık yapılacağına dair ihbar, istihbarat, kuvvetli şüphe bulunması veya gerek taşıyan eşya gerekse taşıyıcı hakkında gümrük idarelerinde risk verilerinin mevcut olması ile ATS cihazının takılması hallerinde izlenecek güzergâh gümrük idaresince belirlenir. Gümrük idaresince güzergâh belirlenmesi durumunda taşıyıcı, belirlenen zorunlu güzergâhın takip edilmesinden ve taşıta ATS cihazı takılması durumunda buna ilişkin yükümlülüklerin yerine getirilmesinden sorumludur. Hareket gümrük idaresince zorunlu güzergâh belirlenmesi beyan sahibince de talep edilebilir ve bu durumda beyan sahibince iletilen ilgili her türlü bilgi dikkate alınır.

(2) Ortak transit rejiminde transitin gerçekleşeceği ülkelere ilişkin bilgiler sisteme girilir.

(3) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından verilen Özel İzin Belgesi veya Özel Yük Taşıma İzin Belgesinde bir güzergâh belirlenmesi halinde hareket gümrük idaresince bu durum dikkate alınarak güzergâh belirlenir ve taşıtların bu güzergâhı izlemeleri zorunludur.

(4) Mücbir sebep gerekçesiyle hareket gümrük idaresince belirlenen güzergâhın dışına çıkılması halinde taşıyıcı tarafından TRB'nin 56 no.lu kutusuna gerekli bilgiler kaydedilir. Varış gümrük idaresince, gerekçesi ile birlikte sunulan bilgi ve belgeler değerlendirilerek uygun görülmesi durumunda işlemlere devam edilir. Mücbir sebep hallerinin oluşmadığına kanaat getirilmesi durumunda Kanunun 241 inci maddesinin altıncı fıkrası uyarınca işlem yapılır.

Transit süresi

MADDE 25 – (1) Hareket gümrük idaresi, eşyanın varış gümrük idaresine sunulması için gereken süre sınırını, ilgili mevzuat, hareket ve varış gümrük idareleri arasındaki uzaklık, hava koşulları, resmî tatil günleri, kullanılan taşıma aracı, güzergâh, aracın birden fazla yerde yükleme ve boşaltma yapması ve rejim hak sahibi tarafından sağlanan diğer bilgileri dikkate alarak belirler.

(2) Ortak transit rejimi kapsamında süre sınırı, ilgili ülkedeki varış gümrük idaresinin uzaklığı da dikkate alınarak mücbir sebepler haricinde beş günden az olmamak kaydıyla Ek-13'te yer alan tablodan yararlanılarak belirlenir.

(3) Ulusal transit rejimi kapsamında, hareket gümrük idaresi tarafından işlemleri tamamlanarak varış veya çıkış gümrük idaresine sevk edilecek taşıta, mevsim ve yol şartlarına göre en uzun mesafe için;

a) Nisan, Mayıs, Haziran, Temmuz, Ağustos, Eylül aylarında azami 120,

b) Ekim, Kasım, Aralık, Ocak, Şubat ve Mart aylarında azami 168,

saate kadar, sürenin bitim saati normal mesai saatleri içinde olacak şekilde transit süresi belirlenir.

(4) Transit süresi, hareket gümrük idaresindeki işlemlerin bitirilerek aracın sevk edildiği saatten itibaren başlatılır ve ulusal transit işlemlerinde sürenin bitim tarihi ve saati TRB'nin D kutusunda ve sistem üzerinde saat, gün, ay ve yıl olarak belirtilir. Ortak transit rejiminde sürenin bitim tarihi gün, ay ve yıl olarak belirtilir, ayrıca saat belirtilmez. Hareket gümrük idaresince belirlenen süre sınırı, taşıtın sevkinden sonra değiştirilemez.

(5) Transit süresi, süre sınırı olarak belirtilen takvim gününde, varsa öngörülen saatte, aksi halde mesai saati bitiminde sona erer.

(6) Üçüncü fıkrada belirtilen süreler, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından düzenlenen Özel İzin Belgesi veya Özel Yük Taşıma İzin Belgesi ile taşınan eşya için anılan belgelerde belirtilen taşıma sürelerini geçmeyecek şekilde ilgili gümrük idaresi tarafından artırılabilir.

(7) Bir araçta birden fazla varış gümrük idaresine sevk edilecek transit beyanı bulunması halinde her hareket gümrük idaresinde transit süresi verilirken aracın başka gümrük idaresine uğrayıp uğramayacağı göz önünde bulundurulur.

(8) Ulusal transit rejiminde, kaçakçılık yapılacağına dair ihbar, istihbarat, kuvvetli şüphe bulunması, gerek taşıyan eşya gerekse taşıyıcı hakkında gümrük idarelerinde risk verilerinin mevcut olması veya araca ATS cihazı takılması durumunda mümkün olan en kısa transit süresi verilir.

Beyanın kontrolü

MADDE 26 – (1) Transit beyanın kontrolü ve eşyanın muayenesi Yönetmeliğin 180 ilâ 196 ncı madde hükümlerine göre yapılır.

(2) Eşya, bu amaçla belirlenmiş yer ve saatte muayene edilir. Bununla birlikte, hareket gümrük idaresi, rejim hak sahibinin talebi üzerine ve masraflar rejim hak sahibine ait olmak üzere eşyanın muayenesini başka yer veya zamanda gerçekleştirebilir.

(3) Damga vergisine tabi transit beyanlarında, hareket gümrük idaresi damga vergisinin ödendiğini kontrol eder ve sisteme ödeme veya defter kayıt tarihi girilir.

(4) Eşyanın muayene edildikten sonra serbest bırakılması halinde beklenen varış kaydında [AAR_SND (IE001)] kontrol sonucu kodu “A1-Uygun” olur. Eşyanın yalnızca belge kontrolü yapılarak serbest bırakılması halinde ise söz konusu kod “A2-Uygun kabul edildi” olur.

Ayniyet önlemleri

MADDE 27 – (1) Genel bir kural olarak, eşyanın ayniyeti mühürlenerek sağlanır. Mühür bilgileri hareket gümrük idaresi tarafından sisteme girilir.

(2) Hareket gümrük idaresi, eşyanın tanımının eşyanın kolayca tanınmasına yeterli açıklıkla imkân vermesi ve miktarı ile cinsini ve eşyanın seri numarası gibi belirleyici özelliklerini belirtmesi koşuluyla transit rejimine tabi eşyayı mühürlemekten vazgeçebilir. Bu durumda hareket gümrük idaresi, beyan bilgilerindeki mührü ilişkin alana “VAZGEÇME - 99201” ibaresini kaydeder.

(3) Aynı araçta birden fazla hareket veya varış gümrük idaresine konu transit beyanlarının olduğu durumda eşyanın yüklendiği veya boşaltıldığı her gümrük idaresi tarafından, uygulanan yeni mühür bilgileri araca konu diğer transit beyanlarına kaydedilir.

(4) Taşıma aracının beşinci fıkra çerçevesinde önceden onaylanmış olması veya altıncı fıkra çerçevesinde mühürlenmeye uygun olduğunun kabul edilmiş olması halinde eşyanın bulunduğu yer; diğer durumlarda her bir kap mühürlenir.

(5) Uluslararası sözleşmeler çerçevesinde mühürlemeye uygun olarak onaylanan taşıtlar transit rejimi açısından mühürlemeye uygun kabul edilir.

(6) Hareket gümrük idaresi aşağıdaki durumlarda taşıma aracını mühürlemeye uygun kabul eder:

- Mühürlerin taşıta kolay ve etkin bir şekilde takılabilmesi,
- Taşıtların mühürler kırılmadan ya da zorlandığına ilişkin görünür bir iz bırakmadan eşya çıkarılmasına veya konulmasına imkan vermeyecek şekilde imal edilmiş olması,
- Taşıtta eşyanın saklanabileceği gizli bölümlerin bulunmaması,
- Eşyaya ayrılan alanlara yetkili makamların yapacağı kontrollerde kolayca erişilebilmesi.

Araç kimlik bilgilerinin girilmesi

MADDE 28 – (1) Hareket gümrük idaresince, transit beyanına girilmiş olan araca ilişkin kimlik bilgilerinin doğruluğu kontrol edilir; girilmemişse, söz konusu bilgiler sisteme kaydedilir.

(2) Hareket gümrük idaresine sunulmak üzere eşyanın doğrudan yüklendiği taşıma aracının (kamyon, gemi, demiryolu vagonu, hava taşıtı) kayıt numarası (plaka, sefer no. vb.) veya adı gibi kimlik bilgileri bu amaçla belirlenmiş kodlar kullanılarak sisteme girilir. Farklı plakalı çekici ve römork kullanıldığında, her ikisinin de plaka bilgileri sisteme girilir.

Eşyanın serbest bırakılması

MADDE 29 – (1) Hareket gümrük idaresi, kontrol veya muayeneye ilişkin işlemler tamamlandığında kontrol sonuçlarını kaydeder, teminatı onaylar, beyan edilen varış gümrük idaresine “Beklenen Varış Kaydı” [AAR_SND (IE001)] mesajını ve varsa transit idaresine “Beklenen Transit Kaydı” [ATR_SND (IE050)] mesajını gönderir.

(2) Hareket gümrük idaresi, kalem listesi ile birlikte TRB'nin çıktısını alır ve ilgisine verir.

İKİNCİ KISIM

Taşıma Sırasındaki Olaylar, Çok Modlu Taşımacılık İşlemleri, Transit ve Çıkış İdaresi İşlemleri

Taşıma sırasındaki olaylar

MADDE 30 – (1) Taşıma sırasında aracın kaza yapması veya bozulması sebebiyle eşyanın başka bir taşıma aracına veya konteynere aktarılmasının gerekmesi ya da mührün kırılması, kopması gibi durumların ortaya çıkması halinde taşıyıcının derhal en yakın gümrük idaresini bilgilendirmesi gerekir.

(2) İlgili gümrük idaresi birinci fıkrada belirtilen durumları değerlendirir ve transit işleminin devam edip etmeyeceğine karar verir. İşlem devam edebileceyse, alınan önlemler, gümrük idaresince TRB'nin 55 no.lu kutusunda belirtilerek G kutusu onaylanır ve mühürlenir.

(3) Birinci fıkrada belirtilen eşyanın başka bir taşıma aracına veya konteynere aktarılması sadece aktarmanın gerçekleştirileceği yere en yakın gümrük idaresinin izniyle yapılabilir. Bu durumda taşıyıcı TRB'nin 55 no.lu “Aktarma” kutusunu doldurur. Bu işlem okunaklı bir şekilde, mürekkepli kalem ve büyük harfler kullanılarak yapılır. Uygun olduğu

hallerde, gümrük idaresi TRB'nin F kutusunu onaylar ve mühürler. İki den fazla aktarma yapıldıysa ve F kutusunda boş yer kalmadıysa, gerekli bilgi taşıyıcı tarafından TRB'nin 56 no.lu kutusuna kaydedilir. Gümrük idaresince TRB'nin 55 no.lu kutusunda durum belirtilerek G kutusu onaylanır ve mühürlenir.

(4) Yukarıdaki durumlarda, yeni mühür bilgisi de dahil olmak üzere ortaya çıkan yeni duruma ilişkin bilgiler transit veya varış gümrük idaresinde sisteme kaydedilir.

(5) Tehlike halinde eşyanın taşıma aracından tamamen veya kısmen boşaltılması gerekirse taşıyıcı vakit geçirmeksizin yetkili makamları bilgilendirir ve TRB'nin 56 no.lu kutusuna gerekli hususları kaydeder. Gümrük idaresi TRB'nin G kutusunu onaylar ve mühürler. Ancak, taşıma sırasında sadece çekicinin değiştiği (eşyanın bulunduğu bölüme müdahale edilmediği veya aktarma yapılmadığı ya da eşyanın mühürlü konteyner içinde taşındığı durumlarda mühür kırılmaksızın konteynerin başka bir araca yüklendiği) hallerde, yeni çekicinin plaka numarası ve kimlik bilgisi TRB'nin 56 no.lu kutusuna kaydedilir. Bu durumda yetkili makamın onayı ve mühürü zorunlu değildir ancak bu bilgi transit veya varış gümrük idaresi tarafından sonradan sisteme kaydedilir.

(6) TRB ve eşyaya eşlik eden diğer belgeler yetkili makamlarca talep edildiğinde sunulur.

Çok modlu taşımacılık işlemleri

MADDE 31 – (1) Hareket ve varış gümrük idareleri arasındaki taşımanın birden fazla taşıma modunu içerecek olması durumunda, eşyanın konteyner ile taşınması kaydıyla aşağıda belirtilen şekilde işlem yapılır.

a) Hareket gümrük idaresi tarafından konteyner mühür tatbik edildikten sonra transit beyanına mühür numaraları yazılır.

b) Eşyanın varış gümrük idaresine sevkinde eşyanın karayolu ile taşınması da söz konusu olduğunda, hareket gümrük idaresince taşıma sürecinin tamamını kapsayacak teminat alınarak işlem yapılır.

c) Konteynerin demiryolundan karayoluna veya karayolundan demiryoluna aktarılacağı demiryolu istasyonu veya aktarma noktalarında, konteyner açılmaksızın diğer taşıta yüklenir. Taşıt değiştirme işlemine ilişkin olarak rejim hak sahibi ya da taşıyıcı tarafından TRB'nin 56 no.lu kutusu doldurulur; bu alana yeni taşıtın kimlik bilgileri kaydedilir ve eşya varış gümrük idaresine sevk edilir.

ç) Konteynerin denizyolundan kara veya demiryoluna ya da tersi yönünde aktarılacağı durumlarda transit beyanında aktarmanın yapılacağı limandan sorumlu gümrük idaresinin beyanda belirtilmesi kaydıyla söz konusu limanlarda, konteyner açılmaksızın yeni taşıta yükleme işlemi gerçekleştirilir. Taşıt değiştirme işlemine ilişkin olarak rejim hak sahibi ya da taşıyıcı tarafından TRB'nin 56 no.lu kutusu doldurulur; bu alana yeni taşıtın kimlik bilgileri kaydedilir, limandan sorumlu gümrük idaresince bu hususlar TRB üzerindeki "Yetkili Makamların Onayı (G)" kutusuna imza ve mühür tatbiki suretiyle tasdik edilir ve eşya varış gümrük idaresine sevk edilir. Limanda Konteyner ve Liman Takip Sistemi bulunması halinde söz konusu sisteme de gerekli kayıt işlemleri gerçekleştirilir. Bu fıkra kapsamında yapılan aktarmalarda, limandan sorumlu gümrük idaresince, şüphe ve ihbar durumunda kontrol ve muayene yapılabilir.

Transit idaresi

MADDE 32 – (1) Ortak transit rejimi kapsamında yapılacak olan taşımalarda, ortak transit rejimi beyanında transit idaresi olarak Sözleşmeye akit taraflardan birinin giriş gümrük idaresi (Bulgaristan'a giden bir araç için Kapitan Andreevo Gümrük Müdürlüğü gibi) belirtilmelidir. Sözleşmeye akit taraflardan birinden üçüncü bir ülkeye çıkış yapılması durumunda, çıkışın yapıldığı gümrük idaresi transit idaresi olur.

(2) Transit idaresi belirlenirken AB üyesi ülkelerin toprakları tek bir ülke gibi kabul edilir.

(3) Ulusal transit rejiminde transit idaresi belirlenmez.

Transit idaresi işlemleri

MADDE 33 – (1) Her bir transit idaresine TRB, eşya ile birlikte sunulur. Transit idaresi, gerekli görmesi halinde eşyayı kontrol edebilir.

(2) Transit idaresi MRN'yi sistemden çağırarak sınır geçişini kaydeder ve hareket gümrük idaresine "Sınır Geçiş Bildirimi"ni [NCF_NOT (IE118)] gönderir.

(3) Farklı bir transit idaresinin kullanıldığı hallerde, fiili transit idaresi hareket gümrük idaresine "Beklenen Transit Kaydı Talebi" [ATR_REQ (IE114)] göndererek kendisine beyan bilgilerinin gönderilmesini talep eder. Hareket gümrük idaresi fiili transit idaresine tüm ilgili verileri içeren "Beklenen Transit Kaydı Cevabı" [ATR_RSP (IE115)] bilgisini otomatik olarak gönderir. Fiili transit idaresi daha sonra sınır geçişini kaydeder ve hareket gümrük idaresine "Sınır Geçiş Bildirimi" (NCF_NOT (IE118)) gönderir. Beyan edilen ancak kendisinden geçiş yapılmayan transit idarelerine ise taşımanın sona erdiği otomatik olarak varış gümrük idaresi tarafından bildirilir [FWD_ARR (IE024)].

(4) Eşyaya ilişkin TRB'nin sunulmasından sonra ilgili MRN bilgilerinin sistemde görüntülenememesi halinde görüntüleme işlemi birkaç kez daha denir. Sonuç alınmaması durumunda Bakanlık çağrı merkezinde kayıt oluşturulur. Üç saat içinde çağrının cevaplanmaması ve rejim hak sahibi ya da taşıyıcı tarafından talep edilmesi halinde yeni bir ulusal transit işlemi (TR) başlatılarak araç ilgili varış gümrük idaresine sevk edilebilir. Bu durumda, ulusal transit beyanının hareket gümrük idaresi kontrolü sekmesine, söz konusu eşya için ortak transit rejimi kapsamındaki MRN kaydedilir.

(5) Transit idaresince, "Vazgeçme – 99201" ibaresi bulunan veya bu alanın boş bırakıldığı TRB'ye konu eşyaya ilişkin bilgilerin, 27 nci maddede belirtildiği üzere eşyayı kolay bir şekilde tanımlamaya yeterli olup olmadığı kontrol

edilir. Bu kapsamda olduğuna kanaat getirilmesi halinde mühür tatbik edilmeksizin araç sevk edilebilir. Yapılan kontrol neticesinde beyanda yer alan bilgilerin eşyanın kolay bir şekilde tanınmasına imkan vermemesi, araç veya kapların mühürlerinin bulunmaması, koparılmış ya da kırılmış olması durumunda araçtaki eşyanın muayenesi yapılır. Muayene neticesinde uygun sonuç alınırsa araca mühür tatbik edilerek varış gümrük idaresine sevk edilir. Muayene sonucunun olumsuz olması durumunda tespit niteliğine göre gerekli işlem yapılır. Şüpheli veya ihbar durumunda ya da transit idaresince gerekli görülmesi halinde, beyanda yer alan bilgiler 27 nci maddede belirtildiği üzere eşyayı kolay bir şekilde tanımlamaya yeterli olsa bile, "Vazgeçme – 99201" ibaresi bulunan veya ilgili alanı boş bırakılan transit refakat belgesine konu araç/eşya da mühürlenir. Bu durumda, takılan mühür adedi ve bilgileri sisteme ve transit refakat belgesinin "F. Yetkili Makamların Kontrolü" kutusuna kaydedilir.

(6) Sözleşmeye akit bir tarafta kağıt usulde başlatılan ortak transit rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesi'ne getirilen eşyaya ilişkin olarak transit idaresince, Ek-14'te yer alan ve transit idaresine ibraz edilen TC10-Transit Bilgi Notu ile TRB'nin birer fotokopisi alınarak, varış gümrük idaresine söz konusu belgelerin birer örneği telefaks aracılığıyla iletilmek suretiyle bilgi verilir; taşıtın sevki ATS cihazı takılmak suretiyle gerçekleştirilir ve transit süre sınırının sonunda taşıtın varış gümrük idaresine ulaşip ulaşmadığı teyit edilir.

Çıkış gümrük idaresi işlemleri

MADDE 34 – (1) Ortak transit işlemlerinde, transit idaresi olmayan çıkış gümrük idarelerinde, transit rejimi kapsamında herhangi bir işlem yapılmaz. Bu durumda mühür ve belge kontrolü yapılarak eşyanın ve taşıma aracının yurt dışı edilmesi sağlanır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Varış Gümrük İdaresi İşlemleri

Eşyanın ve belgelerin sunulması

MADDE 35 – (1) Varış gümrük idaresinde eşya TRB ile birlikte gümrük idaresine sunulur ve bu durumda transit işlemi sonlanır. "Varış Bilgisi" mesajı aynı gün içerisinde gecikmeksizin hareket gümrük idaresine gönderilir [ARR_ADV (IE006)].

(2) Eşyanın varış gümrük idaresine bağlı olan ve YGM bulunan bir antrepoya, hareket gümrük idaresince belirlenen süre sınırı içerisinde ulaşması durumunda, birinci fıkrada belirtilen işlem YGM veya YGM'nin antrepodaki çalışanı tarafından yapılır. Hareket gümrük idaresince belirlenen süre sınırı aşıldığında veya varış gümrük idaresinde değişiklik söz konusu olduğunda, YGM veya YGM'nin antrepodaki çalışanı tarafından sistemde işlem yapılmasını (YGM_NOT) müteakip birinci fıkrada belirtilen işlem gümrük idaresi tarafından gerçekleştirilir.

(3) Varış gümrük idaresinde işlem gören araçta, aynı gümrük idaresinde birden fazla boşaltma yerinde boşaltılacak eşya ya da birden fazla varış gümrük idaresinde işlem görecektir eşya bulunması durumunda, aracın bir sonraki boşaltma yerine ya da gümrük idaresine sevki için taşıt veya kaplara tatbik edilen mühür numarası ve adedi ilgili TRB'ler üzerine kaydedilir.

(4) Hareket gümrük idaresinde TRB'nin sistemde serbest bırakıldığı ancak varış gümrük idaresinde sistemin çalışmıyor olduğu hallerde, varış gümrük idaresi rejimi TRB'deki bilgileri esas alarak sonlandırır ve sistem yeniden çalışır hale geldiğinde sisteme gerekli bilgileri girer.

(5) Sözleşmeye akit bir tarafta kağıt usulde başlatılan ortak transit rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesi'ne getirilen eşyaya ilişkin olarak varış gümrük idaresince, transit idaresi tarafından iletilen Ek-14'te yer alan TC10-Transit Bilgi Notu ve TRB'nin örnekleri ile varış gümrük idaresine ibraz edilen söz konusu belgelerin karşılaştırılmasını müteakip gerekli kontroller ve işlemler gerçekleştirilir.

Süre kontrolü işlemleri

MADDE 36 – (1) Eşyanın varış gümrük idaresine sunulması işleminin hareket gümrük idaresi tarafından belirlenen süre sınırı içinde gerçekleştirilmesi gerekir.

(2) Hareket gümrük idaresince verilen transit süresinin, güvenlik sorunu, arıza, kaza, yol yapımı, yol kapanması, hastalık veya başka bir nedenle aşılması durumunda ilgililerin en yakın emniyet, jandarma, gümrük, sağlık vb. birimlerden alacakları belgelerle bu durumlarını belgelendirmeleri koşuluyla; ayrıca, deprem ve sel gibi herkesçe bilinen ve duyulan olaylarda gecikme dolayısıyla para cezası uygulanmaz.

(3) 35 inci maddenin üçüncü fıkrası kapsamında yapılan taşımalarda, transit süresinin aşılmış aşılmadığının tespitinde, aracın önceki gümrük idareleri veya boşaltma yerlerinde boşaltılması ile sevki arasında geçen süreler göz önünde bulundurulur.

(4) Sınır kapılarında yaşanan kuyruklar nedeniyle transit eşyası taşıyan araçların süresi içerisinde gümrük sahasına giriş yapamadığı durumlarda, ilgili gümrük idaresince mobil ekipler oluşturularak kuyrukta bekleyen araçlar tutanakla tespit edilir ve transit süresinin aşılmış aşılmadığının tespitinde, söz konusu tutanağın düzenlendiği tarih ve saat esas alınır.

(5) Serbest bölgelere transit olarak sevk edilen eşyanın serbest bölgeye alınması için gerekli belgelerin alıcısı tarafından ibraz edilemediği durumlarda transit süresinin aşılmış aşılmadığının tespitinde, aracın serbest bölgeye geliş tarihi ve saati esas alınır.

(6) Konsolosluga vize müracaatında bulunulduğu hallerde, transit süresinin aşılmış aşılmadığının tespitinde, vize müracaat tarihinin ilgili konsolosluktan alınacak belge ile ispat edilmesi şartıyla, vize alma süreleri göz önünde bulundurularak işlem yapılır.

(7) Bu madde hükümleri çerçevesinde transit süresinin aşıldığının tespiti halinde, varış gümrük idaresince Kanununun 241 inci maddesine göre ceza uygulanmadan eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına veya Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkışına izin verilmez.

Beyanın kontrolü işlemleri

MADDE 37 – (1) Varış gümrük idaresi, eşya ve TRB'nin sunulmasından sonra TRB'de ve sistemde yer alan bilgiler çerçevesinde beyanı kontrol eder ve eşyanın muayene edilip edilmeyeceğine karar verir.

(2) Varış gümrük idaresinin belge kontrolü yapması ve boşaltma bilgilerinin uygun olması halinde "A2- Uygun kabul edildi" kodu işaretlenir. Bu durumda, varış gümrük idaresinin kontrol sonuçları mesajını [DES_CON (IE018)] eşyanın kendisine sunulduğu gün veya en geç takip eden iş günü göndermesi gerekir.

(3) Varış gümrük idaresinde eşyanın muayenesinin yapılması ve muayene sonucunda uyuşmazlık bulunmaması halinde, eşyanın sunulduğu gün veya en geç takip eden iş günü ya da istisnai durumlarda eşyanın sunulduğu gün takip eden üç takvim günü içinde "A1-Uygundur" kodu sisteme girilerek varış gümrük idaresince "Kontrol Sonuçları" mesajı [DES_CON (IE018)] hareket gümrük idaresine gönderilir.

(4) Beyanın kontrolü neticesinde uyuşmazlık tespit edilmesi halinde Yönetmeliğin 239 ilâ 241 inci maddeleri uyarınca işlem yapılır ve kontrol sonucu sisteme girilirken "B1-Uygunsuz" kodu kullanılır.

(5) Varış gümrük idaresinde eşyanın laboratuvar tahlilinin yapıldığı durumlarda, üçüncü ve dördüncü fıkradaki işlemler, tahlil sonucunun alınmasını müteakip gecikmeksizin yerine getirilir.

(6) Yönetmeliğin 239 ve 240 inci maddelerine konu beyana aykırılıkların ispatının gerektiği hallerde; eşyanın mahrecinden yüklenmediği veya eşyanın mahrecinden eksik veya fazla yüklendiği, yanlışlıkla başka bir yere boşaltıldığı ya da kaza veya avarya sonucu kaybolduğu veya çalındığına ilişkin eşyanın yüklendiği liman idaresi, çıkış acentesi, taşıyıcının bir kamu kuruluşu olması halinde bu kuruluş veya yükleme esnasında bu kurum ve kuruluşların bulunmaması halinde ihracatçı veya yüklemeyi yapan kuruluştan alınan ve eşyanın yüklendiği limandaki en büyük mülki idare amirince, gümrük idaresince, ticaret ve sanayi odalarınca veya liman başkanlığınca onaylanmış belgelerin rejim hak sahibi tarafından ibrazı halinde, eksiklik veya fazlalık takibatı sonlandırılır.

(7) Kontrol sonuçları girilirken ayrıca taşıma sırasında TRB'ye girilen aktarma, yeni mühürler veya taşıma sırasındaki durumlar gibi bilgiler de sisteme girilir.

(8) Varış gümrük idaresi, kendisine ibraz edilen TRB'yi ve diğer ekli belgeleri muhafaza eder.

(9) YGM bulunan antrepolarda boşaltma sonuçları YGM veya YGM'nin antrepodaki çalışanı tarafından sisteme girilir. Boşaltma sonuçları uygun olan TRB'ler, boşaltmanın yapıldığı antrepodan sorumlu YGM tarafından, aynı gümrük idaresine bağlı birden fazla antrepoya eşya boşaltılması durumunda ise son antrepodan sorumlu YGM tarafından, bordroya kaydedilerek boşaltmayı takip eden en geç yedi iş günü içerisinde varış gümrük idaresine iletilir. Boşaltma sonucunun uygun olmaması halinde uyuşmazlığın tespit edildiği antrepodan sorumlu YGM tarafından en geç takip eden iş günü mesai bitimine kadar gümrük idaresine ilgili transit evrakının ulaştırılması zorunludur. YGM tarafından bu fıkra hükümlerine uygun hareket edilmemesi halinde her bir transit beyanı için YGM'ye Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca usulsüzlük cezası uygulanır.

Varış gümrük idaresi değişikliği

MADDE 38 – (1) Transit işlemi transit beyanında beyan edilen varış gümrük idaresinden başka bir idarede sonlandırıldığında bu idare varış gümrük idaresi olur. Sistemde fiili varış gümrük idaresine gönderilmiş bir "Beklenen Varış Kaydı" mesajı bulunmadığından, sistem bu idare için hareket gümrük idaresine "Beklenen Varış Kaydı Talebi" [AAR_REQ (IE002)] mesajını gönderir. Hareket gümrük idaresi de, "Beklenen Varış Kaydı Cevabı" [AAR_RSP (IE003)] mesajını gönderir. Varış gümrük idaresi, idare değişikliğini kabul eder ve "Varış Bilgisi" [AAR_ADV (IE006)] mesajını hareket gümrük idaresine gönderir.

(2) Hareket gümrük idaresinin işleme MRN vasıtasıyla ulaşamaması halinde, "Beklenen Varış Kaydı Cevabı" mesajında "Beklenen Varış Kaydı"nın gönderilememesi sebepleri de aşağıdaki kodlardan biri seçilerek bildirilir:

- a) "1"- Eşya başka bir varış gümrük idaresine ulaşmıştır,
- b) "2"- Hareket gümrük idaresi tarafından sevkiyat iptal edilmiştir,
- c) "3"- MRN bilinmemektedir (teknik sebeplerden veya sahtecilikten dolayı),
- ç) "4"- Diğer nedenler.

(3) Hareket gümrük idaresi, "Varış Bilgisi" [AAR_ADV (IE006)] mesajını aldıktan sonra, beyanda belirtilen varış gümrük idaresini ve beyan edilen ancak kullanılmayan transit idaresini/idarelerini "İletilen Varış Bilgisi" [FWD_ARR (IE024)] mesajı ile transit işleminin sona erdiği hususunda bilgilendirir.

Varış gümrük idaresinde alternatif kanıt

MADDE 39 – (1) Rejim hak sahibi veya temsilcisi tarafından, eşya ve TRB varış gümrük idaresine sunulduğunda ya da sonrasında talepte bulunulması halinde, varış gümrük idaresince gerekli kontroller

gerçekleştirildikten sonra transit rejiminin usulüne uygun olarak sonlandırıldığına ilişkin 42 nci maddeye uygun şekilde alternatif kanıt düzenlenir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

İbra ve Teminatın Serbest Bırakılması

İbra

MADDE 40 – (1) Hareket gümrük idaresi, kendisindeki bilgilerle varış gümrük idaresinden gelen bilgileri karşılaştırarak, rejimin usulüne uygun olarak sonlandırıldığını tespit etmesi durumunda gecikmeksizin rejimi ibra eder.

(2) Hareket gümrük idaresinin transit işleminde şüphe ve kaçakçılık kuşkusu nedeniyle transit refakat belgesinin ve “Kontrol Sonuçları” [DES_CON (IE018)] mesajında yer alan bilgilerin sonradan kontrolünü talep etmesi durumunda, birinci fıkradaki koşulların, talep edilen bilgilerin gerçekliği ve doğruluğu teyit edilene kadar, yerine getirilmediği kabul edilir.

(3) Transit rejimine konu eşyaya ilişkin olarak idari veya adli takibatın devam ettiği ve gümrük vergilerinin tahsilinin gerekmediği ya da gümrük vergilerinin tahsili gerekmele birlikte gümrük vergileri, gecikme faizi ve gecikme zammının eksiksiz olarak alındığı durumlarda, yargı kararlarının uygulanmasına ilişkin düzenlemeler saklı kalmak kaydıyla, ilgili transit beyannamesi ibra edilir.

Teminatın serbest bırakılması

MADDE 41 – (1) Hareket gümrük idaresi, rejimi ibra etmesi halinde teminatı serbest bırakır. Ancak, kapsamlı teminat kullanılması durumunda varış bilgisi mesajı alındığında ilgili transit işlemine ilişkin teminat tutarı serbest bırakılır.

BEŞİNCİ KISIM

Alternatif Kanıt, Alındı ve Sonradan Kontrol

Alternatif kanıt

MADDE 42 – (1) Alternatif kanıt, eşyayı tanımlayan ve eşyanın varış gümrük idaresine sunulmuş olduğunu belirleyen, varış gümrük idaresi tarafından onaylanan bir belgedir.

(2) Rejimin sonlandırılmasının alternatif kanıtı olarak;

a) TRB'nin fotokopisi veya kağıt usulde 5 no.lu iade nüshasının fotokopisi,

b) Eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulduğunu gösteren ve eşyayı belirleyen bir gümrük belgesinin bir nüshası veya bir fotokopisi,

c) İlişkili olduğu MRN belirtilmek kaydıyla eşyayı belirleyen boşaltma kayıtları ve konşimento gibi ticari belgelerin fotokopisi,

kullanılabilir. Alternatif kanıt, uygun olduğunda, birden fazla transit işlemi kapsayabilir.

(3) Eşyanın bir başka ülkede gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanıma girmiş olması durumunda ikinci fıkrada belirtilen nüshalar veya fotokopilerin ilgili ülkenin gümrük makamları tarafından onaylanması gerekir.

(4) Alternatif kanıt, rejim hak sahibi veya temsilcisi tarafından transit beyanı ve eşyanın varış gümrük idaresine sunulduğu anda da talep edilebilir. Varış gümrük idaresi herhangi bir uyumsuzluk bulunmaması halinde belgelerin üzerine mühür, kaşe, imza ve tarih tatbik etmek suretiyle alternatif kanıtı onaylar. Söz konusu belgelerin üstünde mühür/kaşe, ilgili memurun imzası ve tarih bulunur.

(5) Ortak transit rejiminde, rejim hak sahibi tarafından hareket gümrük idaresine alternatif kanıt sunulması halinde, varış gümrük idaresinden, sunulan alternatif kanıtların Ek-15'te yer alan TC21-Doğrulama Talebi formu ile doğrulanması istenir. Varış gümrük idaresince usulüne uygun olarak doldurulan TC21-Doğrulama Talebi formu ve eki alternatif kanıt çerçevesinde transit işleminin usulüne uygun olarak sonlandırıldığına anlaşılması halinde, ilgili transit işlemi hareket gümrük idaresince ibra edilir. Hareket gümrük idaresine sunulan alternatif kanıtların TC21-Doğrulama Talebi formu ile doğrulanması öncesinde, varış ülkesinin yetkili makamlarınca doğrudan gümrük idaresine iletilen resmi yazı ile transit işleminin usulüne uygun olarak sonlandırıldığına belirtilmesi halinde, ayrıca TC21-Doğrulama Talebi formu ile doğrulama beklenmeksizin transit işlemi ibra edilir.

Alındı

MADDE 43 – (1) Eşyayı ve belgeleri varış gümrük idaresine sunan kişinin talebi üzerine, gümrük idaresince Ek-16'da yer alan TC11-Alındı Formu düzenlenir. Ancak alındı, rejimin sonlandırılmasının alternatif kanıtı olarak kullanılamaz.

(2) Varış gümrük idaresinden alındı talep eden kişi, TC11-Alındı Formunun ilgili bölümlerini okunaklı bir el yazısıyla doldurarak onay için gümrük idaresine sunar.

Sonradan kontrol

MADDE 44 – (1) Transit beyanı ve eki belgelerdeki bilgiler ile rejim hak sahibi tarafından sunulan alternatif kanıtın doğruluğu ve gerçekliğini kontrol etmek için varış gümrük idaresince sonradan kontrol yapılabilir. Sonradan kontrol taleplerinde ek-15'te yer alan TC21-Doğrulama Talebi formu kullanılır.

(2) Sonradan kontrol risk analizine dayalı olarak veya örnekleme yoluyla yapılır. Ancak, sahteciliğe ilişkin kuvvetli şüphe hallerinde sonradan kontrol yapılması zorunludur.

(3) Sonradan kontrol talepleri azami iki ay içinde aynı formun ilgili bölümleri doldurularak cevaplandırılır.

ÜÇÜNCÜ KİTAP

Araştırma ve Tahsilat Usulleri ile Gümrük Yükümlülüğü

BİRİNCİ KISIM

Araştırma Usulü

Araştırma usulünün başlatılması

MADDE 45 – (1) Hareket gümrük idaresi, eşyanın varış gümrük idaresine sunulması gereken süre sınırına kadar “Varış Bilgisi” [ARR_ADV (IE006)] mesajını veya “Varış Bilgisi” mesajını aldıktan sonraki altı gün içinde “Kontrol Sonuçları” [DES_CON (IE018)] mesajını almazsa sistem tarafından otomatik olarak “Durum Talebi” [STD_REQ (IE904)] mesajı gönderilir. Varış gümrük idaresinden gelen “Durum Yanıtı” [STD_RSP (IE905)] mesajında, varış gümrük idaresinde işlemin usulüne uygun sonlandırıldığına ilişkin bilginin yer almaması durumunda araştırma usulünün başlatılması sistem tarafından otomatik olarak önerilir (ENQ_REC). Hareket gümrük idaresince en geç yedi gün içinde, rejimin ibra edilmesi için gerek duyulan bilgilerin elde edilmesi amacıyla veya bunun mümkün olmaması halinde;

- Gümrük yükümlülüğünün doğup doğmadığının tespit edilmesi,
- Yükümlünün belirlenmesi,
- Tahsilattan sorumlu yetkili makamların tespit edilmesi, amacıyla araştırma usulü başlatılır [ENQ_REQ (IE142)].

(2) Ancak;

- Sistemde teknik sorun olması halinde veya

b) Gümrük idaresinin, transit rejiminin usulüne uygun sonlandırılmadığına ilişkin bilgileri daha önce alması halinde ya da

c) Transit rejiminin usulüne uygun sonlandırılmadığından şüphelenilmesi durumunda (örneğin; alternatif kanıtın gerçekliğinden şüphe duyulan hallerde),

ilgili idarece resen araştırma usulü başlatılmadan önce “Durum Talebi” [STD_REQ (IE904)] mesajı; “Varış Bilgisi” [AAR_ADV (IE006)] mesajı alınmadığı takdirde beyan edilen varış gümrük idaresine, “Varış Bilgisi” mesajı alındığı takdirde fiili varış gümrük idaresine gönderilir. “Durum Yanıtı” [STD_RSP (IE905)] mesajında, varış gümrük idaresinde işlemin usulüne uygun sonlandırıldığına ilişkin bilginin yer almaması durumunda araştırma usulü resen başlatılır.

(3) Araştırma usulü öncelikle varış gümrük idaresi nezdinde “Araştırma Talebi” [ENQ_REQ (IE142)] mesajı kullanılarak başlatılır. Araştırmanın başlatılmasından sonra yirmi sekiz gün içinde araştırmaya cevap alınamaması veya araştırmaya olumsuz cevap alınması [ENQ_NEG (IE143)] durumunda, sistem üzerinden rejim hak sahibi nezdinde araştırma mesajı [REQ_MOV (IE140)] kullanılarak araştırma başlatılır. Rejim hak sahibi tarafından araştırmaya en geç yirmi sekiz gün içerisinde rejimin ibrası için gerekli bilgiler ile birlikte cevap verilir.

Bilgi istenilmesi veya gönderilmesi

MADDE 46 – (1) İlave bilgi göndermek veya belirli bir transit işlemi hakkında bilgi almak için araştırma ve tahsilat usulleri sürecinde “Araştırma&Tahsilat Bilgisi” (IE144) ve “Araştırma&Tahsilat Bilgi Talebi” (IE145) mesajları kullanılabilir. Bu bilgi değişimi hareket gümrük idaresi veya varış gümrük idaresi tarafından başlatılabilir. “Araştırma&Tahsilat Bilgisi” (IE144) mesajı hareket gümrük idaresi tarafından, “Araştırma&Tahsilat Bilgi Talebi” (IE145) mesajı ise varış gümrük idaresi tarafından kullanılır. Posta yoluyla ilave belge gönderilmesi gerektiğinde ek-17’de yer alan TC20A-Bilgi/Belge Gönderilmesi Formu kullanılır.

Araştırmanın iptali

MADDE 47 – (1) Herhangi bir nedenle hareket gümrük idaresi “Araştırma Talebi”ni [ENQ_REQ (IE142)] iptal etmeye karar verirse, ilgili varış gümrük idaresine “Araştırma İptal Bildirimi” [ENQ_CAN (IE059)] mesajı gönderilir.

Varış gümrük idaresi tarafından verilecek yanıtlar

MADDE 48 – (1) Eşyanın TRB ve ilgili belgeler ile birlikte varış gümrük idaresine sunulmuş, ancak “Varış Bilgisi” [AAR_ADV (IE006)] ve/veya “Kontrol Sonuçları” [DES_CON (IE018)] mesajlarının iletilmemiş olması halinde, varış gümrük idaresince, araştırma usulü başlatılmış olsun ya da olmasın, en kısa sürede ilgili mesajlar hareket gümrük idaresine gönderilir.

(2) Varış gümrük idaresi “Araştırma Yanıtı (IE143)” mesajında aşağıda yer alan yanıt kodlarından birini belirtir:

a) Kod “1” – “Varışta bilinmiyor” (ENQ_NEG): Eşya beyan edilen varış gümrük idaresine sunulmamıştır. Bu durumda hareket gümrük idaresince fiili varış gümrük idaresi belirlemeye çalışılır veya araştırmaya rejim hak sahibi nezdinde devam edilir.

b) Kod “2” – “Mükerrerlik varsayımı” (ENQ_DUP): Eşya beyan edilen varış gümrük idaresine sunulmuştur ve bu idare aynı eşya için iki “Beyan Bilgisi” (IE015) mesajı olduğunu tespit etmiştir.

c) Kod "3" – "İade nüshası gönderilmiştir" (ENQ_POZ): Eşya beyan edilen varış gümrük idaresine sunulmuştur, ancak bu idare "Varış Bilgisi" [AAR_ADV (IE006)] ve "Kontrol Sonuçları" [DES_CON (IE018)] mesajları sistem üzerinden gönderilemediğinden teyit nüshası (örneğin TRB nüshası) göndermiştir.

ç) Kod "4" – "Varışta tahsilat talebi" (ENQ_NEG): Ortak transit rejimi kapsamı işlemlerde, eşya varış gümrük idaresine sunulmamış ancak "Sınır Geçiş Bildirimi" (IE118) yapıldığından varış ülkesinde olduğu tespit edilmiştir. Bu çerçevede, varış gümrük idaresince tahsilat yetkisi devralınmak istenmektedir.

(3) Ortak transit rejiminde, eşyanın varış gümrük idaresine sunulmadığının ancak sınır geçiş bildirimini yapıldığının tespit edilmesi halinde, öncelikle eşyanın başka bir varış gümrük idaresine sunulup sunulmadığı sistem üzerinden kontrol edilir, eşyanın herhangi bir gümrük idaresine sunulmadığının anlaşılması durumunda tahsilat yetkisini devralmak için "4-Varışta Tahsilat Talebi" kodu kullanılarak "Araştırma Yanıtı" (IE143) mesajı gönderilir. Tahsilat yetkisinin devralındığına dair mesaj, varış gümrük idaresine Araştırma Talebi mesajının iletildiği tarihten itibaren yirmi sekiz gün içinde alınmadığı takdirde, konu Bakanlığa (Gümrükler Genel Müdürlüğü) iletilir.

Karar

MADDE 49 – (1) Hareket gümrük idaresi, eşyanın varış gümrük idaresine sunulması için verilen süre sınırından itibaren en geç 6 ay içinde araştırma usulünün sonucuna karar verir. Yürütülen araştırma sonucunda elde edilen bilgiler ve kanıtlar çerçevesinde, rejim ibra edilir veya tahsilat usulüne geçilir.

İKİNCİ KISIM

Tahsilat Usulü

Tahsilat usulü

MADDE 50 – (1) Transit işleminin usulüne uygun olarak gerçekleştirilmediğinin tespit edilmesi veya ulusal transit rejiminde Yönetmeliğin 239 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca rejim hak sahibi tarafından vergilerin ödenmesi talebinde bulunulması durumunda, ilgili gümrük idaresince tahsilat yapılır.

(2) Yönetmeliğin 239 ve 240 ıncı maddeleri ile bu Tebliğde belirlenen durumlarda tahsilat sürecinin başlatılması için araştırma usulünün başlatılması şartı aranmaz.

Hareket gümrük idaresinde tahsilat usulü

MADDE 51 – (1) Araştırma usulü sonucunun olumsuz sonuçlanması veya 45 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirlenen süre içinde cevaplanmaması durumunda, hareket gümrük idaresi, sistem üzerinden tahsilat işlemini başlatır [REC_COM (IE063)]. Tahsilat işlemi başlatıldıktan sonra, hareket gümrük idaresi sistem üzerinden tahsilatı tebliğ eder [REC_NOT (IE035)] ve eş zamanlı olarak yükümlüye de yazılı tebligatta bulunur. Tahsilatın yapılmasını müteakip ilgili idarelere sistem üzerinden bilgi verilir [REC_DIS (IE152)].

Varış gümrük idaresinde tahsilat usulü

MADDE 52 – (1) Varış gümrük idaresince, ortak transit rejimi kapsamında başlatılan bir transit işlemine ilişkin sınır geçiş bildirimini yapılmış olması durumunda, eşyanın varış gümrük idaresine sunulmadığının veya varış gümrük idaresi değişikliği talebinde bulunulmamış olduğunun tespiti halinde; araştırma başlatılmış olması halinde araştırma sonucuna "4" kodu ile cevap verilerek tahsilat talebinde bulunulur. Bu durumda, varış gümrük idaresinin tahsilat talebi hareket gümrük idaresi tarafından kabul edilirse [REC_ACC_POZ (IE151)], tahsilata ilişkin işlemler sistem üzerinden ve yazılı olarak rejim hak sahibi nezdinde başlatılır. Hareket gümrük idaresince araştırmanın başlatılmamış olması halinde ise resen tahsilat işlemi başlatılır. Tahsilatın yapılmasını müteakip ilgili idarelere sistem üzerinden bilgi verilir [REC_DIS (IE152)].

(2) Süresinde ödenmeyen gümrük vergileri ve diğer yükler için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre işlem yapılır.

Kefile yönelik işlemler

MADDE 53 – (1) Transit işlemlerinde rejimin ibra edilmediği, eşyanın varış gümrük idaresine sunulması gereken tarihten itibaren dokuz ay içinde hareket gümrük idaresince kefile bildirilir. Bu bildirimde asgari olarak, transit beyanının MRN ve tarihi, hareket gümrük idaresinin adı ve rejim hak sahibinin adı belirtilir.

(2) Ortak transit rejimi kapsamındaki işlemler için gümrük yükümlülüğünün Türkiye Gümrük Bölgesinde doğmuş olması halinde, birinci fıkrada belirtilen bildirim yapılmış olması kaydıyla rejimin ibra edilmediği durumda; ilgili gümrük idaresi transit beyanının kabul tarihinden itibaren üç yıl içinde kefile transit beyanının MRN ve tarihini, hareket gümrük idaresinin adını, rejim hak sahibinin adını ve ilgili tutarı belirterek söz konusu ortak transit işlemi için yükümlü olduğu gümrük vergilerini ödemesi gerektiğini veya gerekebileceğini bildirir. Kefilin yurt dışında yerleşik olması halinde söz konusu bildirim kefilin Türkiye'deki temsilcisine yapılır. Temsilci bilgilerinin edinilmesi amacıyla ek-18'de yer alan TC30-Adres Talebi Formu kullanılır.

(3) Birinci ve ikinci fıkralardaki bildirimlerden birinin yapılmış olması halinde, gümrük vergilerinin rejim hak sahibinden tahsil edildiği veya rejimin ibra edildiği de kefile bildirilir.

(4) Ortak transit rejimi kapsamındaki işlemler için, birinci ve ikinci fıkralarda öngörülen bildirimlerden herhangi biri, süre sınırının dolmasından önce kefile yapılmamışsa, kefil yükümlülüklerinden kurtulur. Ancak rejim hak sahibinin yükümlülüğü devam eder.

(5) Dördüncü fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, kefilin yükümlülüğü gümrük vergilerinin ödenmesi gereken süre boyunca devam eder.

ÜÇÜNCÜ KISIM **Gümrük Yükümlülüğünün Doğması, Yükümlünün Belirlenmesi ve** **Yükümlüye Yönelik İşlemler**

Gümrük yükümlülüğünün doğması

MADDE 54 – (1) Transit rejimine tabi tutulan eşya ile ilgili olarak ödenmesi gereken gümrük vergileri ve diğer yükleri kapsayan gümrük yükümlülüğü,

a) Eşyanın transit rejiminden mevzuata aykırı olarak çıkarılması veya

b) Eşya transit rejiminden çıkarılmamakla birlikte, transit rejiminin kullanılmasından doğan yükümlülüklerden birinin yerine getirilmemesi veya eşyanın transit rejimine tabi tutulmasına ilişkin bir koşula uyulmaması, durumunda doğar.

(2) Birinci fıkranın (b) bendi çerçevesinde yükümlülüğün doğması için, yerine getirilmeyen yükümlülüğün rejimin yanlış uygulanması sonucunu yaratması gerekir.

(3) Birinci fıkranın (b) bendi uyarınca eşyanın transit rejimine tabi tutulmasından doğan yükümlülüklerin yerine getirilmemesinin, eşyanın tabiatı, öngörülemeyen koşullar ya da mücbir sebepler nedeniyle veya ilgili idarelerin izni çerçevesinde, eşyanın tamamen tahrip olması veya tekrar yerine konulamayacak şekilde kaybindan kaynaklandığının kanıtlanması durumunda, transit rejimine tabi tutulan eşya ile ilgili bir gümrük yükümlülüğünün doğmadığı kabul edilir. Kullanılamaz hale gelen eşyanın yerine konulamayacak şekilde kayıp olduğu kabul edilir.

(4) Üçüncü fıkrada belirtilen telef veya kayıp, Yönetmeliğin 228 inci maddesinde belirtilen şekilde kanıtlanır.

Yükümlünün belirlenmesi

MADDE 55 – (1) 54 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen durumda yükümlü;

a) Rejim hak sahibi,

b) Eşyayı transit rejiminden çıkaran kişi,

c) Böyle bir çıkarmaya iştirak eden ve eşyanın transit rejiminden çıkarılmakta olduğunu bilen veya makul olarak bilmesi gereken kişiler,

ç) Bu eşyayı edinen veya bulunduran ve eşyayı edindiği veya aldığı zaman eşyanın transit rejiminden çıkarılmış olduğunu bilen veya makul olarak bilmesi gereken kişiler, olur.

(2) 54 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen durumda yükümlü, eşyanın transit rejimine tabi tutulmasından doğan yükümlülükleri yerine getirmesi veya eşyanın transit rejimine tabi tutulması için öngörülen koşullara uyması istenilen kişidir.

(3) Aynı gümrük vergilerinin ödenmesinden birden fazla kişinin yükümlü olması durumunda, bu kişiler vergilerin ödenmesinden müştereken ve müteselsilen sorumludur.

Yükümlüye yönelik işlemler

MADDE 56 – (1) Gümrük idaresi, gümrük vergileri tutarını hesaplayacak ve yükümlüyü belirleyecek durumda olduğunda, derhal gümrük vergilerinin tahsil edilmesine yönelik işlemleri başlatır.

(2) Bu amaçla, ilgili mevzuatta belirtilen süreler içinde, gümrük idaresi tarafından gümrük vergileri tutarı yükümlüye bildirilir ve yükümlü tarafından da ödenmesi gerekir.

(3) Gümrük vergilerinin tahsil edilmesine ilişkin işlemlerin başlatılmasını müteakip, ilgili gümrük idaresi, gümrük yükümlülüğünün doğmasına yol açan olayın olduğu yerle ilgili kanıt elde eder ve bu yer, ortak transit rejiminde Sözleşmeye akit bir başka taraf ise, söz konusu olayın olduğu yerden sorumlu makamlara tevsik edici belgelerin onaylı bir nüshası dahil gerekli tüm belgeleri gönderir. Yükümlülüğün doğduğu yerden sorumlu makamlar, bildirim alındığını teyit eder ve tahsilattan sorumlu olup olmadıklarını belirtir. Üç ay içinde cevap verilmediği takdirde, ilgili gümrük idaresi başlattığı tahsilat işlemlerine derhal devam eder.

(4) Yükümlülüğün doğduğu yerden sorumlu makamlarca, üçüncü fıkrada belirtilen üç aylık sürenin dolmasından sonra tahsilat yapılmak istenmesi ve ilgili gümrük idaresinin derhal bilgilendirilmesi koşuluyla gümrük vergilerinin tahsili sürecinin başlatılması halinde, ilgili gümrük idaresince başlatılmış ancak tamamlanmamış tüm tahsilat işlemleri derhal askıya alınır. Yükümlülüğün doğduğu yerden sorumlu makamlar, tahsilata ilişkin kanıt sunarsa, ilgili gümrük idaresi hali hazırda tahsil ettiği tutarı derhal geri öder veya tahsilat işlemlerini iptal eder.

DÖRDÜNCÜ KİTAP **Çeşitli ve Son Hükümler**

Açık transit beyanlarının takibi

MADDE 57 – (1) Ortak ve ulusal transit rejimleri kapsamında bağlantı hareket ya da varış gümrük idarelerince işlemleri tamamlanmayan transit beyanları, aylık dönemler itibarıyla ilgili bölge müdürlüğüne takip edilerek, işlemlerin mevzuatta belirtilen süreler içerisinde tamamlanması için gerekli tedbirler alınır.

Yetki

MADDE 58 – (1) Bakanlık (Gümrükler Genel Müdürlüğü), bu Tebliğin uygulanmasını temin etmek amacıyla gerekli göreceği her türlü tedbiri almaya, özel ve zorunlu durumlar ile bu Tebliğde yer almayan hususları inceleyip sonuçlandırmaya yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 59 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 60 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.

[Eklere için tıklayınız](#)